تحلیل زبان صورت و بدن «علی کریمی» و «محمدرضا ساکت» در مناظره جنجالی نود

«کریمی» در جست و جوی حق و «ساکت» در تلاش برای پنهان کردن احساساتش

محسن عبداللهیان، دارای مدرک تخصصی تشخیص ریز حالت های چهره از آمریکا و نویسنده تنها کتاب زبان صورت ایران

خشم واضح «کریمی»

در این تصویر، خشم کریمی در واضح ترین حالت ممکن به نمایش درآمده است. جلو آمدن فک پایین، انقباض لب ها با باریک شدن لب بالا و انقباض پلک های پایین چشم نشان دهنده خشم شدیدی است که در چهره کریمی واضح است و می تواند دلایل متعددی داشته باشد.

مناظره برنامه نود که شاید یکی از جنجالی ترین برنامه های تاریخ این برنامه پر مخاطب تلویزیونی باشد، با موضوعات زیادی که توسط «کریمی» مطرح شد و پاسخ هایی از سمت دبیر فدراسیون فوتبال، به پایان رسید. با این حال و در ادامه تلاش می شود با تحلیل زبان صورت و بدن این دو نفر زوایای پنهانی از این مناظره را روشن کنیم. فارغ از این که در این مناظره حق با چه کسی بوده است، تلاش می کنیم از روی تصاویر، زبان بدن دو طرف را تحلیل کنیم. در ضمن چون حالت چهره ساکت در این برنامه ثابت بود فقط یک تصویر را از ایشان انتخاب کردیم.

اطلاع «کریمی» از حقیقت ها

در سمت چپ این تصویر با کمک خط لبخند کنار بینی، یک مقداری تمسخر می بینیم. حالت سر که رو به بالاست به همراه ژست بدنی کریمی و ابروهایش که کمی بالا رفته، نشان دهنده غرور اوست. غروری که انگار می خواهد به طرف مقابل بگوید: «دست تو که برای من رواست و می دانم که حقیقت را نمی گویی».

نگاه های تمسخر آمیز «کریمی»

در این تصویر، تمسخر پررنگ تر شده است. کریمی با این حالت می خواهد ادعا کند حقیقت ماجرا را می داند و تلاش ساکت بی فایده است. با این حال، نحوه نشستن و دست چپ «کریمی» که روی دسته صندلی است این پیام را به ما می دهد که او عصبی است و آرامش ندارد.

تلاش «ساکت» در پنهان کردن خشم

درباره این تصویر و به طور کلی درباره آقای «ساکت» باید گفت که آدم بسیار آرامی است، شاید به این دلیل که زیاد در جلسات این چنینی شرکت کرده یا چون آدم درون گرایی است یا هر دو. «ساکت» در این برنامه نشان داد که هیجاناتش کاملا درونی است و خیلی کم بیرونی می شود. در این تصویر، خشم و تمسخر «ساکت» هر چند که بسیار ظریف است و تلاش زیادی در پنهان کردنش دارد دیده می شود. گوشه چپ دهان وی که به سمت بالاست و خط لبخندی که در یک طرف صورت عمیق تر شده نشان دهنده تمسخر و لب هایی که به هم فشرده شده و گوشه لب ها سفت شده است، نشان دهنده خشم است. باید پذیرفت که «ساکت» خیلی خوب توانست از پس وظیفه مذاکره کنندگی اش برآید. کاری به این که حقیقت را گفته یا خیر نداریم ولی همین که آرامش خودش را به خوبی حفظ کرد یا اساسا چنین آدمی است، چهره خوبی از او در ذهن مخاطب به جا گذاشت.

تفاوت خنده «کریمی» و «ساکت»

در این تصویر، واضح است که آقای ساکت و کریمی از هم فاصله گرفته اند که این رفتار معنادار است و به این ادبیات، فاصله جویی می گوییم. آدم هایی که تمایل ندارند با هم رابطه ای داشته باشند، این چنین کنار هم می ایستند. با این حال، وضعیت سر «ساکت» که بالاست، نشان می دهد که خودش را بازنده نمی داند و غرور خودش را دارد اما دست چپ که روی میز است، نشان می دهد که این سطح از انتقاد باعث شده تا کمی احساس ضعف بکند اما تلاش می کند تا این احساسش را همچون تمام لحظات دیگر مناظره، پنهان کند و به خوبی در این زمینه موفق شده است. درباره لبخند «کریمی» هم در این عکس باید گفت که لبخندش دروغین است و او همچنان عصبی است که از انقباض لب ها و به خصوص دست های به هم فشرده اش به راحتی می توان این ماجرا را فهمید. حالا شاید به دلیل دوربین یا هر مسئله دیگری تلاش می کند تا چهره دیگری از خودش نشان دهد که واقعی نیست.

• کریمی برنده مناظره بود؟!

شاید بپرسید چرا مردم طبق نظرسنجی ها، «کریمی» را پیروز این مناظره می دانند؟ درباره عصبی بودن کریمی باید گفت که مردم می دانند او برون گراست و هیجاناتش را به راحتی بروز می دهد. با این حال، به نظر می رسد که او مسائلی را می داند اما مدرکی برای اثباتش ندارد و همین باعث اضطرابش شده است. در این بین، شاید نگرانی از آینده به دلیل حرف هایی که می زند، به صورت ناخودآگاه به سمت او آمده و استرسی شده باشد. در همین شرایط، «ساکت» خیلی هوشمندانه یک سری مسائل واقع شده را مطرح کرد. بهتر است بگوییم این حق خواهی «کریمی» را مردم درک کردند و پذیرفتند که او آدم هیجانی است و به دلیل دروغ یا تهمت یا هر چیز دیگری مثل این ها عصبی نشده است، بنابراین از او راضی تر بودند.

هرچه پول به دستم می رسد خرج می کنم

پسری ۱۱ ساله و کلاس پنجم هستم. هرچه پول به دستم می رسد، خرج می کنم. چه کار کنم که پس انداز کنم؟ درس هایم ضعیف است.

عبدالحسین ترابیان
روان شناس

دوست گرامی، این که عادت نادرستی مانند ولخرجی را در خود شناسایی کرده اید و دنبال تغییر رویه به سمت پس انداز کردن هستید، نشانه این است که نوجوانی آگاه هستید که تفکری نقاد دارید و این تفکر، از مهارت های مهم زندگی و باعث اصلاح رفتار و حذف عادت های آسیب زا در انسان می شود. از طرفی هم گرایش به پس انداز کردن از دوران کودکی و نوجوانی می تواند نشانه استقلال طلبی و آینده نگری شما باشد و همه این ها، جای تبریک به شما و دقت نظرتان را دارد.

• دلایل ولخرج شدن افراد

ولخرجی چه در کودکی و چه در بزرگ سالی می تواند تحت تاثیر عوامل مختلفی از جمله: الف) تاثیر گروه دوستان، ب) نداشتن اهدافی که با پس انداز کردن محقق می شود، ج) به دست آوردن پول بادآورده و بدون زحمت که در این صورت فرد قدردان آن نیست و د) خودخواهی فرد باشد که با دیگران مشورت نمی کند و ناآگاهانه رفتار می کند. با این حال و اگر پذیرفته اید که ولخرجی یک عادت ناپسند و داشتن فرهنگ پس انداز کردن، یک عادت حسنه است، این تشخیص شما گامی مثبت و نیمی از درمان ولخرجی شماست. با این حال چند پیشنهاد برای شما داریم.

• اهدافی را برای خود در نظر بگیرید

اهدافی را که با پس انداز کردن می توانید در آینده به آن ها برسید، برای خودتان تعیین کنید. یک هدف می تواند تامین نیازهای واقعی و ضروری تحصیلی و شخصی باشد که به روحیه استقلال طلبی شما کمک می کند و کمتر منتظر کمک والدین می شوید.

• رابطه ضعف درسی و ولخرجی تان

موضوع دومی که خیلی کلی و مبهم مطرح کرده اید، ضعف درسی تان است که مهم تر از ولخرجی است و باید جدی تر به این موضوع بپردازید. برای بهبود وضع درسی باید عوامل تاثیر گذار بر کم کاری خود را شناسایی و حذف کنید. دانش آموزانی افت تحصیلی دارند که درس، مدرسه و رقابت، اولویت اول آنان نیست و فقط اسم دانش آموز را یدک می کشند. ضعف درسی و ناکامی تحصیلی می تواند عاملی باشد که فرد به رفتارهای نامطلوب مانند ولخرجی کشیده شود. بنابراین توصیه می شود علاوه بر این که از مشاور تحصیلی کمک می گیرید: الف) با دوستان خلاق که درس اولویت اول آنان است، بیشتر تعامل داشته باشید. ب) هنر گوش دادن فعال در کلاس را تمرین و تجربه و سعی کنید حضور شما در کلاس کیفی باشد و با قصد یادگیری در کلاس ها حضور یابید و ج) فراموش نکنید که بدون یک برنامه درسی مناسب و متعادل، نمی توانیم به موفقیت تحصیلی برسیم.